

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610-10672222
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

09 Ekim 2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN EVRİM RIZVANOĞLU'NUN
TBMM 7/13373 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR

Kıyı alanlarının korunması ve kamuya açık tutulması Anayasa ve Kanunlarla güvence altına alınmıştır. Ancak son yıllarda kıyılarımızda yaşanan işgaller ve bu işgallerin yeterince denetlenememesi, kamu yararını zedelemekte ve çevresel sorunlara yol açmaktadır. Ayrıca yaşanan işgaller, kamu yararını gözeten yasal düzenlemelerin etkisiz kalmasına neden olmakla birlikte, vatandaşların kıyılardan eşit ve adil faydalanmasını da engellemektedir. Kıyılardaki fuzuli işgallerin tespiti ve ecrimisil uygulamaları, kamu idaresinin sorumluluğunda olup, işgallerin derhal sonlandırılması ve kamuya ait alanların geri kazanılması gerekmektedir. Bakanlığınız tarafından da kıyı işgallerinin tespiti için Whats App ihbar hattı kurulduğu kamuoyuna yansımıştır. Bu girişim, vatandaşların ihbarlarını kolayca iletebilmeleri açısından önemli bir adım olmakla birlikte, yeterli değildir. Teknolojik imkanların artmasıyla birlikte, droneler marifetiyle ve yapay zekâ kullanılarak bu işgallerin tespiti daha kolay hale gelmiştir. Bu teknolojiler, geniş kıyı şeritlerinde anlık ve detaylı veri sağlayarak, yasadışı işgalleri hızla tespit edebilir. Buna rağmen, kıyı işgallerine göz yumulması ve sadece ihbarlar üzerinden işlem yapılması kabul edilemez bir durumdur. Kamu idaresinin bu teknolojileri aktif olarak kullanarak denetim ve müdahale kapasitesini artırması gerekmektedir. Bu nedenle, son beş yılda kıyı işgallerinin durumu, alınan önlemler ve elde edilen gelirlerin incelenmesi, kamuoyunu bilgilendirmek ve kamu yararını korumak adına büyük önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Son beş yılda Kıyı Kanunu ve bu Kanun'a göre kıyı kenar çizgisi uygulamalarının ihlal eden işgallerin sayısı kaçtır? Bu işgallerin illere göre dağılımı nedir?
- 2- Son beş yıl içinde kıyı işgalleri sonucunda kamu kurumları tarafından tespit edilen fuzuli işgallerin kaçının işgaline son verilmiştir?
- 3- Kıyı işgallerinde işgalciye uygulanan ecrimisil tahakkukları sonrasında işgalin derhal sonlandırılması gerektiği halde, işgale devam eden yerler bulunmakta mıdır?
- 4- İşgali sonlandırılmayan fuzuli işgallerle yapılan kira sözleşmeleri sonucunda ne kadar gelir elde edilmiştir?
- 5- Kıyıların işgali konusunda Whats App ihbar hattınıza ulaşan şikâyet sayısı kaçtır? Bu şikâyetler ve yapmış olduğunuz incelemeler sonucunda nasıl bir yol haritası izlenmektedir?
- 6- Whats App İhbar Hattı dışında kıyı işgallerinin tespiti için hangi, yeni nesil teknolojilerden faydalanılmaktadır?
- 7- Droneler ve yapay zekâ teknolojileri kullanılarak kıyı işgallerinin tespit edilmesi daha kolay hale gelmişken, hala işgallere göz yumulmasının sebepleri nelerdir?
- 8- Teknolojik imkânlar varken kıyı işgallerinin devam etmesi, denetim ve müdahale

mekanizmalarındaki eksiklikleri göstermektedir. Bu konuda Bakanlığınız aldığı tedbirler nelerdir?

- 9- Ecrimisil tahakkuk ettirildikten sonra bu tahakkuklara karşı açılan davaların sonucunda idare davalarının ne kadarının kazanmıştır ya da kaybetmiştir?
- 10- Tahakkuk ettirilen ecrimisil tutarlarından tahsili geçmiş alacak tutarı ne kadardır? Bu tutarlarının ne kadarı affa uğramıştır?

CEVAPLAR

17.04.1990 tarihli ve 20495 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 3621 sayılı Kıyı Kanunu'nun 13. maddesinde "Bu Kanun kapsamında kalan alanlardaki uygulamaların kontrolü; Belediye ve mücavir alan sınırları içinde Belediye, dışında ise Valilikçe yürütülür. İlgili Bakanlıkların teftiş ve kontrol yetkileri saklıdır." denilmektedir.

03.08.1990 tarihli ve 20594 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kıyı Kanunu'nun Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin Kontrol başlıklı 19. maddesinde "Kıyılarda, doldurma ve kurutma yoluyla kazanılan alanlarda ve sahil şeritlerindeki uygulamalar ve bunların kontrolü, belediye ve mücavir alan sınırları içinde Belediyeler, bu alanlar dışında Valiliklerce yürütülür. İlgili Bakanlıkların teftiş ve kontrol yetkileri saklıdır. Yapılan işlemlerden Bakanlığa bilgi verilir. Kanun kapsamında kalan alanlar Belediye veya Valiliklerce imar mevzuatına aykırı yapılanmaların önlenmesi amacıyla sürekli denetim altında tutulur. Bu amaçla gerekli tüm önlemler Valilik ve Belediyelerce alınır." hükmü bulunmaktadır.

Kıyı işgallerinin bulunduğu dair vatandaş talepleri ilgili idarelerine de yapılabildiği gibi zaman zaman Bakanlığımıza da iletilmektedir. Bakanlığımız tarafından söz konusu talepler incelenmekte, mevzuat kapsamında gereği yapılmak üzere ilgili idarelerine iletilmektedir. 3621 sayılı Kıyı Kanunu'nun 13'üncü maddesi uyarınca bu Kanun kapsamında kalan alanlardaki uygulamaların kontrolü belediye ve mücavir alan sınırları içinde Belediyesince, dışında ise Valiliklerce yürütülmekte olup, 14'üncü maddesi uyarınca da bu Kanun kapsamında kalan alanlarda ruhsatsız yapılar ile ruhsat ve eklerine aykırı yapılar hakkında 3194 sayılı İmar Kanunu'nun ilgili hükümleri uygulanmakta, yine imar mevzuatına aykırı yapılara ilişkin iş ve işlemler Belediye ve mücavir alan sınırları içinde Belediyesince, dışında ise Valiliklerce yürütülmektedir.